

Prof. A. J. T. J a n s e, *Pyralidae* in *Resultats scientifiques du voyage aux Indes Orientales Néerlandaises de L.L.A.A.R.R. le Prince et la Princesse Léopold de Belgique*, uitgegeven door V. van Straelen in Verhandelingen van het Koninklijk Natuurhistorisch Museum van België, Vol. IV, fascic. 13, 1935.

In deze aflevering van het bekende, prachtig uitgegeven werk is een bewerking van de buit der genoemde reis aan Pyraliden opgenomen van de hand van Prof. J a n s e, te Pretoria, die zich op dit gebied reeds bekend heeft gemaakt door zijn standaard-boek over de Zuid-Afrikaansche micros. Het hier te bespreken werk geniet alle voordeelen van de kostbare uitgave van deze bekende Belgische publicatiereeks, is rijk voorzien van mooie platen, die voor iedere systematische verhandeling zoo noodzakelijk zijn, doch helaas, al te vaak wegens de hooge kosten achterwege moeten blijven. Deze verhandeling mag zeker als een modelwerk gelden. Zeer jammer is het alleen, dat de nauwkeurige afbeeldingen in inkt zijn uitgevoerd en niet, zooals zoo gewenscht zou zijn, in kleuren.

Het is den schrijver geen moeite te veel geweest, om de talrijke moeilijkheden en raadsels van de systematiek der Indische Pyraliden te ontcijferen. Vooral blijkt dit het geval te zijn met de soorten van het genus *Talanga*, die nu voor het eerst in een duidelijke determinatietabel zijn onderscheiden. Dit geslacht *Talanga* is door vroegere schrijvers ten onrechte onder de *Hydrocampini* gerekend. Prof. J a n s e bepleit met vele argumenten een plaats voor *Talanga* onder de *Pyraustini*.

Er worden een nieuw genus en drie nieuwe soorten beschreven, terwijl in het geheel 32 soorten behandeld worden.

Amsterdam.

A. DIAKONOFF.

Aphomia gularis Zeller in Nederland (Lepidoptera, Galleriidae)

Tijdens een bezoek in November van het vorig jaar aan een pakhuis van zuidvruchten te Amsterdam vernam ik, dat men in voorraden abrikozenpitten, uit Californië afkomstig, grooten last van motten heeft ondervonden, die vooral in de maanden Augustus en September bijzonder talrijk waren.

Bij een onderzoek ter plaatse vond ik talrijke doode motten vastgeplakt aan reepen vliegenpapier, die overal van het plafond der opslagruimte neerhingen. Deze eigenaardige bestrijdingswijze, die vooral in Duitschland wordt toegepast,

bleek ook hier te helpen, maar was geenszins afdoende, daar op deze wijze alleen volwassen motten te vangen zijn.

Al gauw bleek dat er op het vliegenpapier twee soorten motten een ontijdig einde hadden gevonden. Minder talrijk waren de exemplaren van een overigens algemeene soort, *Plodia interpunctella* Hb. Een andere, zeer groote, opvallende soort was echter verre in de meerderheid, bij honderden kleefden deze motten aan de vliegenhangers vast; reeds bij een oppervlakkige beschouwing bleek deze soort sterk van alle andere hier bekende voorraadmoten, af te wijken.

De voorraad abrikozenpitten, die zwaar was aangevreten, werd doorzocht. Er zaten veel witte *Plodia*-rupsjes in, maar bovendien waren tegen den binnenkant van de balen eenige groote, afwijkend gekleurde, grijs-groene rupsen te vinden, die er echter, mogelijk tengevolge van het koude weer, slecht aan toe waren en dan ook alle eenige dagen later bezweken zijn.

Eenige vliegenhangers werden meegenomen. Zoo goed en zoo kwaad als het ging heb ik getracht de motten los te weken; het lukte nog het beste met behulp van xylol; de losgeweekte exemplaren waren echter zoo zeer beschadigd, dat ze alleen nog voor determinatie te gebruiken waren en voor de verzameling geheel ongeschikt waren.

Bij het op naam brengen bleek aan de hand van het zeer kenmerkende aderbelloop der vleugels en andere morphologische kenmerken al gauw, dat wij met een *Aphomia*-soort te doen hadden. De dieren vertoonden een duidelijke dimorphie: de ♀♀ waren veel grooter en anders geteekend dan de ♂♂. De genitalia bleken in bouw geheel met die van de bij ons inheemsche soort, *Aphomia sociella* L., overeen te komen, hoewel dit ongetwijfeld een andere soort was; hier liet dit kenmerk ons dus in den steek. Meer resultaat leverde een vergelijking met het materiaal van *Aphomia gularis* Z. uit de collectie van Ir. G. A. Graaf B e n t i n c k op: toen werd terstond duidelijk, dat wij met deze en geen andere soort te doen hadden. Zij is nooit eerder in Nederland waargenomen. Vanwege de economische beteekenis van dit insect is deze vondst niet van belang ontbloom, wat voor mij een reden te meer is om het hier even te noemen.

Aphomia gularis trekt immers hoe langer hoe meer de aandacht van de toegepaste entomologie. Haar land van oorsprong is Japan. Een dertigtal jaren geleden voor het eerst in Europa aangetroffen, is zij thans zoowel in Europa als in Amerika ingeburgerd en schijnt zij zich als een loopend vuurtje over de geheele wereld uit te breiden. Geen jaar gaat nu voorbij zonder dat uit verschillende landen klachten over dit schadelijke insect zich doen hooren.

Aphomia gularis is door Zeller uit Japan beschreven; in 1908 werd zij door J o a n n i s voor het eerst in Europa, in

Frankrijk, aangetroffen. Le Marchand vond de soort daar opnieuw in 1928. In Engeland werd zij voor het eerst in 1922 door Laing, in een voorraad walnoten, ingevoerd uit Marseille, gevonden. In Duitschland trof Zeller de soort voor het eerst in 1933 in amandelen aan. Een andere verspreidingshaard is Californië geworden, waarheen dit dier met Chineesche pindanooten in 1919 is ingevoerd.

Het lijkt mij zeer waarschijnlijk, dat wij *Aphomia gularis* op onze beurt aan Californië te danken hebben. Abrikozenpitten, uit dit land afkomstig, worden in Nederland veel ingevoerd voor de fabricage van minderwaardige amandelpers. *Aphomia* zal wel in die waar zijn intrede in ons land hebben gehouden. Het valt nog niet te zeggen of deze soort bij ons kan overwinteren, dan wel of ieder voorjaar of zomer een nieuwe invasie ervan plaats vindt. Dezen zomer hoop ik op dezelfde vindplaats ook levende motten aan te treffen en zal dan mogelijk in de gelegenheid zijn, om iets van haar biologie waar te nemen.

Behalve in amandelen en abrikozenpitten is de rups van deze ook in graan en gedroogd fruit gevonden.

Zooals reeds gezegd, is een nauw verwante soort, *Aphomia sociella* L. bij ons inheemsch, zij heeft echter een geheel afwijkende biologie: dit is een echte carnivoor, die in hommelen wespennesten leeft, zich voedend met jong broed en was.

Te zijner tijd hoop ik op een andere plaats nader op de economische beteekenis en de biologie van deze soort in te gaan.

Amsterdam, 10.II.1937.

A. DIAKONOFF.

Rectificatie.

De in het vorige nummer vermelde adresverandering van Ir. J. J. Fransen berustte op eene vergissing; het adres blijft: Amsterdamsche weg 18.

Te koop aangeboden.

Uit de nalatenschap van een overleden medelid worden te koop aangeboden:

Seitz, Gross-Schmetterlinge d. Erde, compleet tot 1936.

De boekhandelaar, die dit werk geleverd heeft, is, bij voortzetting van het abonnement, genegen, de volgende afleveringen voor f—.60 minder dan bij nieuw abonnement te leveren.

J. Thomson, Monogr. Cicind. 1859.